

պ | մասը ալէյհինտէ շահէթ շիտտ

պիր լիսան իմիջարկում, պիւ-
թիւն էհարկի ճէնկէ տալէի ի-
լէմէք եօրունտ քըրդալար նէշը
իմիջքտէ տիր:

Իսկէնտէրիսէ հատիւնսնէ տա-
նիւր վերտիկ իշղահաթ միեանդնա-
մուսիւնարէն էվրօքա զաղէթալար
թարաքննտան թէքքիւ պիւնտու-
ղու իւղէ, վաղընտն իւրաքննտու
օլարադ, պիր թաղըմ միւսպալա-
ղա տալի կէօրիւմէքտէ օլուպ,
պու միւսպահասաթը իրթիքեապ
իտիւր իսէ, էհարկի Մըքըրիսէնի
պիր գաթ տահա գարըլ գօլմաղա
թահարիք իմիջք օլտուղու պէտիսի
տիր:

Բօքթ-Սաեիտուն Տէյի Նիւղ
զաղէթալարն եաղըլըրնա կէօրէ,
իմանը մէքքիւր, աղըլընա գատար,
էհնէպի հարպ սէքիւնէլէր իլէ տօլ-
մուշ տըր:

Սուէիլ զանալը աղըլ օլուպ, Մ,
տը Լըստէվիւն Արապի բաշա իլէ հա-
լէա մուսապէրէտէ պուլունտուղու
զանն օլունտագա օլտուղունտան,
Պրանտա իլէպաալը Մ. տը Լըստէվիւն
աղէլիստէ, Պրանտա իտարիսիսէ
նէգարթիսն պիր շիքեանէթնամէ
կէանտըմիլէր տիր:

Տէյի Նիւղ զաղէթալարն շին-
տիսիանտա վաղը Սիմաալն իլէ-
լէկուֆու վերիլէն մալիւմաթա կէօ-
րէ, Մըքըր սէվ օլունտագա շինա
ասքէրի գօլմանտարնա իլէլէկ-
րաֆա Էմիլը վերիլէր տիր:

Ասաքիւր մէքքուսէ պէշ երիւզ
նէքէր օլուպ, իւշ ալալ րիեաալն,
վէ իւշ ալալ սիւմալի, վէ իւր պէօ.
լիւք սէնտիսի տարիս տիր:

Պու Քըրդա Սուէիլ ճիհէթիսնտէն
Արապի բաշա ալէլիսնէ եօրիւ-
նէնէք տիր. պիրիսնի գաթիլ Տա-
ղա նամ վարար իլէ շինտուն հա-
րէքէթ իլէմիլ տիր:

Ինկիլթէրա տէվէթի Մըքըր
սէվ օլունտա ասքէրի իլին երկիր-
մի պէշ պին շիքիմ մալ կէօլիւք
սիւսալը իլէմիլ տիր:

Ավիթիւր տէվէթիսն Մըքըր Ժէ-
նէրալ-գօլտօլտու պարօն Գօլէք,
Թըրէթիսնէ մուսապէրէթիսնտէ, շէհ-
րին զաղէթալարն գապուլ իլէ,
Թըրէթի Մըքըրիսնէն տէվալընա
տաեիւր պաղը մալիւմաթ մուսիւմա-
ալըն իմա իլէմիլ տիր. շէօլլէ քի:

Իսկ հաֆիտա գատար Մըքըր-
նա եհնի պիր հալ միւսպահէ տէ-
լունտագ, շունքի ինկիլթ տաքէր-
լէրինէ իմտաա կէլմէտիքտէն սօն-
րա պիր շէյ ինքա օլունտագ միւմ-
քին տէնիլ տիր: Արապի բաշա
էլտէ իմիջք իլին, հէր տարիլէ
թէտպիր ինքա օլունտագ, պատէհու
օրաճա լիւղու կէօրիւմէն ինկիւ-
ղամ, վէ իւմն ու տաեիլ ինտա
օլունտագ տըր:

Արապի բաշաք էլտէ իմիջք ի-
լէ, օրաքը իմիջք ինկիլթաալալա-
նէն, վէ տաեիլ ինտաա իլէմէ-
նին իսէ բէք գօլալ շէլէրտէն տա-
լի օլմաալը տէրքեալ տըր:

Ալընա մալիւմաթ մէվաղէնէ
նէգարէն, Արապի բաշանէն Գա-
թէրաօլարտա իլէտաֆիլի հարէ-
քէթտէ պուլունտուղու, օրաաա
վաղու պուլաճագ մուհարէպէնի
նէթիսնտէն տալալընաալ տըր:

Պարս Գօլէք, Թըքիլ հաղէթ-
լէրիլէ պիր միւսպալէթիսնտէ,
Թըքիլ հաղէթիլէրիսն, Արապի
բաշանէն պաշնա շօք շօք երկիրմի
պին քիլի ինկիլթա իտալիլէնէլիսն
պէհան իմիլ օլտուղունտ, սէօլլէ-
միլ տիր:

Իսկէնտէրիսէ իտարապալարնտա
իսէ հիշ տիր քիսմէ գալմալը տըր:
Պարս Գօլէք իտալիլէ մէքալ օ-
լաղալ, Թանիլ տարպետաալալ
Ավիթիւր իլէպաալարնտան հիշ պիր
քիսմէնիսնէն ճիհէթ վէ նէ տէ գալիլ
օլունտագ օլտուղունտ պէհան իլ-
լէմիլ տիր:

Կէլէնէրաէ Եհմէն վիսեթիսնտէ
թէնտիւր գըլընան էլլընաալն, պու
տէֆա երիսէ պաշ կէօլթիլէրիլ օլ-
տուլ արըրն Թիթըրն էքքըրէալ զա-
ղէթալը եաղընտ:

Ճիտտէ իլէ Սուաքին արտաքնտա
թէմալա օլունտագա եհնի իլէլէկ-
րաֆ իտալիլէնէն լէվալմաթիլալ
իլնապ իտէն մէմալարը իլէլէկ-
րաֆ նէգարէթի թարաթիսնտան օլ
թարաֆա սէվ օլ իլլալ օլուն-
տալ տըր:

Միւղիսանի Օսմանի իմիլի-
սալիստէ ինչա իտալիլէքտէ օլունտէ.
նտեիլ նէքիսէ մէթիլէպիսն պիր
գալ հաֆիտա գատար ինկիլթա
պուլաճաղընտան, Գարիսնէ մէք.

քիւր մէթիլէպէ շալիլտան գապուլ
օլունտագ ինկիլթալ տըր:

Մէքքէրի միւքքէրէնէ միլի տէվ-
լէթիւս սէյնտէթիւս Ապու-Իւլ-
Մուսալէպէթիսնտէ հաղէթիլէրիսն
թօրիւս Մէսաիտ բաշա հաղէթ-
լէրիսն Տէրիսաաթիլէ միւթէվէն-
հիհէն պու քէրիլէ շէհրի մէքքիւր-
տէն հարէքէթ իլլէթիլի մէսալաթ-
տան տըր:

Պաղտաա, վէ Շամ, վէ Էտրիսնէ
մէքքաթիլի իտաալիսն սընթէ
միւթէվէն շալիլտանէն, մէթիլէպի
հարպիսնտէ իմալիլէրիսն իքմալ
իլլէմէք իւղըն, բէյ տէր բէյ Տէ-
րիսաաթիլէ կէլմէքտէ օլտուղու-
լը վէ պուլունտան Պաղտաա մէք-
թիլէպի շալիլտանէն ճուսաա իր-
թէնի կիւնի կէլէն Րուսիա բօլթա
վարօլըլա իսկէնտէրունտան Տէ-
րիսաաթիլէ մուսալէթիլ իմիլթ-
լէրի միւսպալալ տիր:

Լաղիթիսն մուսաալարըք էս-
պալ Րիշալ բաշա հաղէթաալալալ
վաթիլ օլունտան էլլընաա շալիլի-
կիստէն տօլալ Թարապիլ վիսեթ-
թի մէթիլի իտարէթիսնտէ պէլիսն.
տէ իտալիլէն հիւքմիւն, շարաթի Տէվ-
լէթիսն տալ իտալիլէք, իլին պի-
տաեիլէն Եհմէն Էմանէթի ճէլի-
լէս մէթիլի իտարէթի միւլաալա-
թիսնա իտալիլէթիլ զըքընտա, քէյ-
թիլէթի մանէթիլ միւլալարիլէլ հաաա
հէլալէ պուլունտալ իտի:

Բաշա միւլալարիլէլ հաղէթաալալ
թիլթաթիլ օլունտան մէվաաա, էֆա-
լը ճիսալիլէնտէն օլտուղունտ իլին, է-
մանէթիլ միւլալարիլէլ հաաա միւթէ-
լէքքիլ պուլունտան Տէլիլէթիլ իթ-
հաալիսնէ ինքա գըլընան իտա-
ղըլալ ու իլէթալալ իտալիլէթիլ,
բաշա միւլալարիլէլ իլին մէնի մու-
հաթէթիսնտէ գարալ վերիլթիլի
միւսպալալ տիր:

Կէլէն բէնչիլէպիսն կիւնի Էօլլէ
վաղըլ Պէլաղունտա Թարալալ պա-
շնտան միւր իմիլթաթէ օլունտ պիր
իլլիթաթէն իտալիլէթիլ իթի նէքէր
իլլըրըլ. էլլըրիսնտէ պըլալ, վէ
իտալիլէն օլտուղունտ հալտէ, հիւ-
նիս իտալ, պիւլալարիլէլ տաթիլ-
նը, վէ քիսմէթիսնտէ պուլունտան օն
տաթ լիթաթէ, վէ երիսն մալէլի

մէքքիւրաէն միւր իտէն պիր
կէնտ տաթիլ եաղալաթալ, վարըր
եօլունտա ալաղաթաա սօնա Քիւրար
իմիլլէր տիր:

(Նիւղա)

ԲԵՍՄԻ

Վաղըլ զաղէթաալարն ճուսա
իլլէթիլ կիւնի ինկիլթաթիլտէ Թը-
տիլի Մըքըր Քիսմէթիլտէ վէլէթ-
լու թէվիլի բաշա հաղէթիլէրիսն
իմիլթալարիլ վաղու պուլունտունա
տաեիլ պիր շալիլա տէվէրան իթ-
տիլի պէհան օլունտալ իսէ տէ,
պէօլլէ պիր շալիլանէն վիճաալա-
հիհէնտէ, էրպալը աղաղալէն էնէ-
րի իլէթիլի ու իտալիլի օլաճաղըն-
տան, վէ Թըքիլի միւլալարիլէլ իլին
իպալի նուֆուղ ու իլլիթաալը
նէգալ տէվէթիլ Ալիսէնտէ միւթէ-
լէթ պուլունտունտունտան իլաթ-
քէթիլիլէթիլ իպիլտար գըլընտ:

Բերա, 26 յուլիս 1882

Խալալիլ,
Շատեր հետաքրքիր են գիտնա-
լու իլէ ինչ պատճառ ունի արդէօք
Թէրէթիսնտէ Էֆքեալ ժամանակէ
միլ վեր ինչ գէմ շարունակ յար-
ձակում ընելու:

Իմ գիտըմս սա է թէ, երբ
ճանուցալ զօրաղընտիսնտէ գըլ-
իսնտէ կիւն, անմիջապէս Թէրէթ-
մանը Էֆքեալի տնօրէն Ճիլլէլէկ-
եան Տիգրան էֆ. տուն երթելու-
կելով, միջիւս իսկ երեկոյ առա-
ւոտ, առաջարկեց ինչ որ իւր թեր-
թօլիլ ինչպատ ինչ հատարակաց
կարծիք գոյացնէ:

Պատալին տալի իրեն իլէ, ներ-
կալ խալալը գաաալալն է, ման-
ւանդ իլէ եղբունալան, եթէ դա-
տական առնիլ առջեւ չկարենալ
պաղտուցանել իմ իրաւունքս, յայն-
ժամ ձեր թերթին միջոցաւ ինչ-
պատ ինչ գոյացուցած հատարա-
կած կարծիքիդ մէկ վալիլիսնի
մէջ յօդալ իլլըրիլ. իսկ եթէ ինչ-
պէս օրապիլ եմ, գաաաաաա-
նական առնիլ մէջ իմ իրաւունքս
հատարալ ձեռքս ունեցած դո-
րաալ փաաաալիս, յայնժամ հա-
տարակաց կարծիքն ինչին կը գո-
յանայ ինչպատ արդարութեան,
հետեալալ ինչ, Ուստի իւր թեր-

թին միջոցաւ հատարակաց կարծի-
ք գոյացնելու պէտք չունենալու
ցարձակ կերպով իրեն իմացնելու
իւր մարդասիրականաւ առաջարկու-
թիւնը, (որ կերեւի թէ գօրա-
ղունտան հանդիպող անձի մը աղ-
նութեան հասնելու նպատակաւ տե-
ղի ունեցած ըլլալու էր) մերժելու
առաջարկարկութիւնն ունեցալ

Ճիլլէլէկեան Տիգրան էֆ. իմ պա-
մերժման վրայ վիշալ գգաաալ Է-
լալալ է. քանզի նոյն օրէն միւսալ
Թէրէթիսնտէ Էֆքեալի միջոցաւ շա-
րունակ զիս հարաւածելու փորձ իլ-
լիթէ, առջեւ ինչ օճաալալիսն
մասն իւր ըրած բարեմիտ առա-
ջարկութիւնը մերժած ըլլալու հա-
մար զիս զղջացնելու գիտամը:

Ահա՛ այս է եղբունիլնը...
Խալալիլ, զոր արդարաւորապէս
հրատարակելիք կը լսեք, որ-
պէս զի լրջաբար հատարակութիւնը
ըմբռնէ Թէրէթիսնտէ Էֆքեալի ինչ
նկատմամբ ժամանակէ մի վեր բը-
նած ընթացքին շարժառիթը ե-
րաալ այնմ գնահատէ յիշեալ թեր-
թին ինչ գէմ յարձակողական հը-
րատարակութիւնը:

Ընդունեցէք, Էպի-
թ. Պէլ

Միւրթիլիլէպի վէ ճիլլէթիլիլ
զաղէթաալալ պու կիւնիլէք պու
ճիլլէթ քեաֆի աաա իտէրիլ:

Ս. ՄԻՒՌՆԻ
ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆՈՒՆԻՍ

(Ճիւսալ էրիլէլ Կիւնի Կիւնիլէթիլ
գալալէ վէ էրիլէլ)

Հետեալ օրը ճաշու ժամը լու-
կըալ (առաւոտեան ժամը արձակ-
մանէն իւր 2 ժամ յետոյ) ժամը
երկու քիւն-ըաա եւրպականին 9 ժ.
10 ր.

Ս. Պատարագի Ուշիւ չսկսած
ընդհանրաւ ժամերգութիւնը ե-
սկաա Միւրթիլիլէթիսնտէ հանդի-
սի թափօրը:

Ձինուսական կարգապահութիւն-
ը երեկոյեան նման էր. իսկ ժա-
ղիլթեան բաղմունքեան ու բարե-
պաշտութեան չափ չկար:

Թափօրի առջեւ կերթալիլ շա-
լիլ, տալ իւր, իտալալը, շաշ-
իլտոյ եղգեցիլ զպիրք, և ապա
բոլորովն զգաաաաալ երկոտա.

(265)
ԹՈՒՆՃՏԱՆ ԳԸՂԼԱՐ

կիպի եաղալալ պաշտարը:

Մէրգումէ հէմանտէմ գօլալ
զըրըլը սօմալի մէլմէր հալալ
տէրունտան տօլալ պուլունտան պուլ
կիպի սօմալ սուտա կէրիլ մէքքիւր
էլիլի եղալալ իսէ տէ, պու ճիւմ-
լէ իլէ տալի, աճըր օն տաղըգա
գաաալ տէվալ իմիլթաթէն պաշ-
ղա, պիլէթիլիսն գաաալ տալի
գաաաալ շիշալ:

Լիսնէլիս հաղը վար իմիլ, -
տէտի մէրգումէ քէնտու քէնտու-
նէ, - պէն պուլունտան օլունտէ, է-
սիլիլթաթէն գօլթիլալալալ սէր-
պէսիլ պիր գարը օլալիլէնէլիլ մ
տիր:

Պատէհու քէմալի իմիլանը
գալալ վէ բահաթ իւղը, վէ սալիլ
լէհէնտէն տէ պիր էնէրի մէնէր-
րէթ պուլունտագա օլտուղու հալ-
տէ, պըրաղըլ քէնտի տալիլէսի.
նէ հօղալը կիլթի:

Հէր քէն քէնտի ճիլլիլիլէթիլի
ինքա իտէր, տէմիլլէր, տարալ մէ-
սէլալ, Մարսիալն գըրը տալի
քէնտի ճիլլիլիլէթիլի իտալիլ իլէ,
մէքքիւր տարալ մէնիլ թաաալիլ
հաղըլալալալալ իտի:

Ամէլի պիր թարաֆա քէնտի
նիլիլէթի մէրաաալիլ մէլըլ
պուլունտագա իլէն, պէրի թա-
րաֆաա գաեթ վալիլէսի տալի,

անտէն զիստէ շալիլալ բէնտ
պիր հալ վէ էֆքեալալալ պուլուն-
տագա տէլիլ իտի, ֆաթալ մէր-
գումէլէր պէլիլտէ պուլունտան
ֆաթա, անտագ անէլիլալալալ
տէլիլ տէրէնէթիսնտէ, իլալ նէվ ու
ճիլլիլտէ պուլունտագա իտի:

Ահ, - տէյի տալիլէնէլալ ի-
տի մէրգումէ սաղըլ-պաշ իլլիլ-
էօ, - պէնիլ օլ Լիսնէլ վարթիլ
տէտիլիլի տէլիլալալ հաղըլալ
շիւպէնէն զահիլ օլալալ հօլալա-
մաաղըմաա հաղըլ վար իտի...
պէն մէրգում իտէրիսնտէ պիր ա-
տալիլէթիլէ Էնէրի հիտ իլլէ-
մէքտէ իտի... - շիմալ ալիլալալ
անլաաաաաալալալ իտի, իմիլալ
ֆիլթիլտէ պիր ֆիտաա պուլուն-
տագա օլալալ տըր: Վէ հալթիլ
Գլըր Պօշալալ իտիլի վիլմէսի,
մուլալալ նիլիլէթի ֆաթալալիլիլ
պիր մուլաաաալալալ տալիլալ սէլալ
տըր, Լալիլ, - աաաաալ մէրգում,
օլ պէնիլ քիսմէ պիլմէքտէ տէ-
կիլ տիր տէյի զանն իլլէմէքտէ օլ-
տուղու մէրաաալ նէրտէն վաղըլ
օլալիլիլ տիր, հիշ շիլալէն հօղ-
տուր, մէքքիւր երալը քէնտի է-
լիստէ պիր սիլալ իտէրէք պանա
գարըլ իմիլալալ իլլէնէնէք տիր:

Ահ, նիլալիլ պէն հէր հալտէ
Օնէլ-Ունէն քէնիլիլէ կիլմէլիլիլ
քի, օրաաա երիւզ պէ երիւզ կէլէ-
րէք, իլէլիլէնիլ հալ վէ տէրէ-
նէթիլ քէնիլ ու ֆէլմ իտէլիլէ-
եիլմ, - տէլալիլիլ քիլմ վէ նէ
գօլալիլտէ տաթ Օլտուղունտ
անլաաաաալալ օնա կէօրէ քէնտիլ
միւսաաաաա իմիլթիլիլ հաղըլ
պուլունտալալալալ:

Պիր տէ պու հէնիլաաալ մէր-
գումէն եալալ օտաալ գաաաա-
աա վալունտաաաաաաա, մէքքիւր
իլլէթիլիլալալալ գալմ օլունտա:

Ալիլիլիլ... - տէտի մէրգումէ,
Օտաաաա իլլէրի պիր իլլալիլ-
քեալ կիլթիլ:
Նէլ իմիլիլիլիլ - տէյի սիւ-
ալ իմիլ մէրգումէ Պանշ:

պօղաղըլալ գալըլալալալալալ
մաղալալ նէտիր: - Ահաաաա պուլուն-
տան մաղալալ, պէնիլ գօղաաաաալ
բարալմէր գօղաաաալալ մը տըր:
- մալիլալալ էօլլէ պիր շէյ օլալալ
տըր, վէ տիլմէք տիր քի, նաալըլ քի
գալմէն տէ կէօրիլմէքտէ իտի, օլ
Լիսնէլ վարթիլ տէնիլէն տաթիլ
սէթիլթիլ մալիլ պուլունտալալ, գա-
լման աղըլ գաաալ իտէնէլիլ պիր
մաաաա տէլիլ տիր... - հալտէ
ֆաթա իտէլիլ քի, մաղալալ էօլլէ
պիր շէյ օլալալ օլաաալ, էյ օլ
վաղըլալալալ տէ տիլիլալիլիլ, պուլուն-
տէ մանէն վիլիլալ հաղըլալալ հա-
լի նաալալ անլաաաալիլիլ:

Ահ, նիլալիլ պէն հէր հալտէ
Օնէլ-Ունէն քէնիլիլէ կիլմէլիլիլ
քի, օրաաա երիւզ պէ երիւզ կէլէ-
րէք, իլէլիլէնիլ հալ վէ տէրէ-
նէթիլ քէնիլ ու ֆէլմ իտէլիլէ-
եիլմ, - տէլալիլիլ քիլմ վէ նէ
գօլալիլտէ տաթ Օլտուղունտ
անլաաաաալալ օնա կէօրէ քէնտիլ
միւսաաաա իմիլթիլիլ հաղըլ
պուլունտալալալալ:

Պիր տէ պու հէնիլաաալ մէր-
գումէն եալալ օտաալ գաաաա-
աա վալունտաաաաաա, մէքքիւր
իլլէթիլիլալալալ գալմ օլունտա:

Ալիլիլիլ... - տէտի մէրգումէ,
Օտաաաա իլլէրի պիր իլլալիլ-
քեալ կիլթիլ:
Նէլ իմիլիլիլիլ - տէյի սիւ-
ալ իմիլ մէրգումէ Պանշ:

Մաաաա գօլթիլ, պիրիսի կէլ-
միլ զալթըլը կէօրմէք իմիլթաթ-
տէ տիր:

Մէլիլի տահա շիլալի, պիլ-
գալ քէնտիլ, քիլմէք կէլիլ իտէ,
գապուլ իտէմէնէնէլիլ սէլլէնէ-
սիլիլ տէյի սիլլէ իլէնիլիլ իմիլ-
տիլմ իտի, - տէտի մէրգումէ. -
կիլթիլ սէլլէլիլիլ քի գապուլ
իտէմէմ...:

Ձաթիլ պէնտէնիլ տէ էմր ու
թէնիլիլիլ իլլէնէնէլիլ սէլլէնէլիլ իտէ
տէ, մէրգում չօք իտար իմիլթաթէ
օլտուղունտան, ալթըլ պիր քէրէր
իտալիլ վիլմէլիլիլ վաթիլալտէն
աաա իլլէտիր...:

Պիր իմիլ մէրգում:

Պիլմէնտու, եալընա վէ
բէք միւթիլիլալալալ պիր զալմ պէն-
ղէմէքտէ իտէ տէ, հիշ կէօրտիլիլ
պիր զալմ տէլիլ տիր:

Իմիլ նէ իմիլ:

Մ

